

Växtskyddsmedel 2017

– bär

Januari 2017

Sammanställt av:

Sanja Manduric

Jordbruksverket, Växtskyddscentralen Alnarp

Box 12

230 53 ALNARP

tfn 040-41 52 90

mobil 070-589 64 50

sanja.manduric@jordbruksverket.se

www.jordbruksverket.se/vaxtskyddsmedelbar

Omslagsbild: Stinkflyägg på jordgubbe

Foto: Sanja Manduric

Innehåll

Förord	5
Kontaktuppgifter	6
JORDGUBBAR	7
● Svampmedel	7
● Insektsmedel	9
● Kvalstermedel	11
● Ogräsmedel	13
● Snigelmedel	15
HALLON	16
● Hallon – svampmedel	16
● Hallon – insektsmedel	17
● Hallon – kvalstermedel	18
● Hallon – ogräsmedel	19
VINBÄR	20
● Vinbär – svampmedel	20
● Vinbär – insektsmedel	21
● Vinbär – kvalstermedel	22
● Vinbär – ogräsmedel	23
ÖVRIGA BÄR OCH VIN	24
● Svampmedel	24
● Insektsmedel	25
● Kvalstermedel	26
● Ogräsmedel	27
ALLA BÄRKULTURER	28
Medel mot sniglar	28
Medel mot vilt	28
Allmänkemikalier som kan användas i bekämpningssyfte	29
Resistens mot växtskyddsmedel i bär	31
Skadegörare i bärodling	34
Registreringsinnehavare eller ombud samt verkningssätt för de olika växtskyddsmedlen 2017	35

Förord

Växtskyddsmedel ingår i ett integrerat växtskydds-koncept som grundas på övervakning i fält, samt på förebyggande och odlingstekniska åtgärder.

På följande sidor finns en förteckning över växtskyddsmedel som är godkända av Kemikalieinspektionen (KemI) för bärödling.

Även växtskyddsmedel som är godkända enligt utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområden (UPMA), tidigare kallat off label, finns med.

UPMA innebär att preparat, som tidigare är godkända i någon gröda i Sverige, efter beslut från KemI, får användas i en annan gröda utan att detta anges på etiketten. All användning sker på odlarens egen risk. UPMA gäller så länge preparatet är godkänt med samma registreringsnummer. Förutom de speciella villkor som anges för UPMA, gäller även de för produkten generella villkoren, som skyddsavstånd och applicering.

Uppgifterna om användning och doser baseras på leverantörernas rekommendationer. I kolumnen "Dos" anges rekommenderad dos i procent, kg/ha eller l/ha för bredsprutning om inte annat anges. Dessa får inte överskridas. Radbehandling möjliggör minskade doser.

Ett antal ämnen har godkänts av EU-kommissionen som allmänkemikalier som kan användas i bekämpningssyfte. För dessa ämnen krävs ingen nationell registrering. En sammanställning med ämnen aktuella för användning i bärödling finns på sid. 29.

Använd Hjälpreda för vindanpassat skyddsavstånd som går att beställa och ladda ner från www.sakertvaxtskydd.se. Där finns också en app som går att ladda ner gratis.

Observera att kommersiella standarder som berör certifierad produktion, till exempel Svenskt Sigill, kan ha ytterligare regler för vilka växtskyddsmedel som får användas, samt hur de får användas.

Medel som är godkända för ekologisk produktion har markerats under noteringar. För vissa medel kan KRAV ha ytterligare regler. För mer information kontakta ditt certifieringsorgan.

Uppgifterna i häftet bygger på information som fanns tillgänglig för Jordbruksverket i januari 2017. Några produkter ska omregistreras under 2017 och de är markerade med * i tabellerna. Du ansvarar själv för att kontrollera aktuellt godkännande. Information om registrerade växtskyddsmedel finns på Kemikalieinspektionens webbplats, www.kemi.se. Information om villkorsändringar, dispenser och UPMA kommer även att publiceras på Jordbruksverkets hemsida.

Observera att olika villkor kan gälla om medlen är godkända enbart för frilandsodling, växthusodling eller även för odling i tunnel. Läs noggrant på etiketten vad som gäller!

Tabellerna är uppdelade efter typ av medel och omfattar **svamp-, insekts-, kvalster-, ogräs- och snigelmedel**, samt **medel mot vilt**.

Under kolumnen "Firma" finner du de firmor som svarar för **rådgivning och information om produkterna**.

Länkar:

www.jordbruksverket.se

www.svensksigill.se (IP-regelverk)

LÄS ETIKETTEN!

Läs alltid bruksanvisningen innan du sprutar för att kontrollera preparatets dosering, användbarhet och skyddsföreskrifter. Ring gärna till din **säljare eller rådgivare**.

ANVÄNDBARA TELEFONNUMMER

Förgiftningar:

Larmcentralen

tfn: 112 (akut)

Giftinformationscentralen

tfn: 010-456 67 00

Övriga frågor:

Kemikalieinspektionen

tfn: 08-519 411 00

fax: 08-735 76 98

e-post: kemi@kemi.se

www.kemi.se

Kontaktuppgifter

Firma	Telefon	Kontaktperson	E-post, webbadress
ADA Adama Northern Europe B.V.	070-292 22 28	Rikard Larsson	rikard.larsson@adama.com www.adama.com/sverige/sv
BAS BASF AB	+45 40-83 51 24	Sören Pagh	soren.pagh@basf.com www.agro.basf.se
BAY Bayer	076-867 71 25	Lisa Rydenheim	lisa.rydenheim@bayer.se www.cropscience.bayer.se
BIN BINAB Bio-Innovation AB	070-880 38 36	Thomas Ricard	thomas.ricard@binab.se www.binab.se
BIO Biobasiq i Sverige AB	0430-711 65 0730-47 66 41	Sven Göransson Linda-Marie Rännbäck	sven@biobasiq.se linda@biobasiq.se www.biobasiq.se
BNM Bionema AB	070-230 49 89	Susanne Jonsson	info@bionema.se www.bionema.se
DOW DowAgro Science Sverige AB	076-881 32 32	Erik Moll	emmoll@dow.com www.dowagro.se
GBG Gyllebo Gödning AB	0435-44 54 24	Anders Svensson	gyllebo.plantskydd@telia.com www.gylleboplantskydd.com
GUL Gullviks AB	076-118 04 45	Katharina Bacharach-Persson	katharina.bacharach@gullviks.se www.gullviks.se
LAN Lantmännen	070-602 51 40	Johannes Andersson	johannes.andersson@lantmannen.com www.lantmannenlantbruk.com
LIN Lindesro AB	042-16 18 70	Örjan Slånberg	predator@lindesro.se www.lindesro.se
LRF Lantbrukarnas Riksförbund/ LRF Trädgård	08-787 50 08	Agneta Sundgren	agneta.sundgren@lrf.se www.lrf.se
MC MiljöCenter i Malmö AB	040-668 08 50	Björn Lindberg	bjorn@miljocenter.com www.miljocenter.com
NA Nordisk Alkali AB	040-680 85 37 040-680 85 38	Helena Nylund Gunilla Persson	info@nordiskalkali.se www.nordiskalkali.se
ORG Organox	073-980 06 36	Agneta Färlin	info@organox.se www.organox.se
SF Svenska foder	010-130 29 58	Per Juhlin	per.juhlin@svenskafoder.se www.svenskafoder.se
SHA Sharda Europe			regn@shardaintl.com
SYN Syngenta Nordics AS	073-443 71 45	Oskar Björling	oskar.bjorling@syngenta.com www.syngenta.se
UPL			njensen@unihops.com
VER Verdera OY			infoverdera@lallemand.com

Jordgubbar 2017

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Aliette 80 WG fosetylaluminium	BAY	Rotdoppning ¹ : 0,3 kg/ha eller 100 liter 0,3 % lösning till plantor för 1 ha. Bandsprutning : 4,0 kg/ha	1 3	 20–30	42	2 L	-	Rotdoppning före plantering. Sprutning efter plantering på friland.	Mot rödröta och kronröta.	Rotdoppning även i växthus. Doppa plantorna strax före plantering, under max 15–30 minuter.
Amistar* azoxystrobin	SYN	0,8–1,0 l/ha	3	7	7	2 L	F	51–77 Fr.o.m. första blomknoppar synliga t.o.m. 70 % av bären har nått slutstorlek.	Mot gråmögel och mjöldagg.	Friland. Förebyggande. Totalt max 2,0 l/ha/säsong.
BINAB Bär* BINAB Vector* <i>Trichoderma atroviride</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6 kg/ha 0,042 kg/ha	10 6 doserare/ ha	3–14	-	-	-	Under odlingssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot svampsjukdomar. Mot gråmögel och lederröta.	I odlingar av bär. Slampulver baserat på rosvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra bekämpningsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Candit kresoximmetyl	BAS	0,2 kg/ha	2	7–14	7	2 L	F	Under odlingssäsongen fr.o.m. att första bladet har vecklat ut sig.	Mot mjöldagg. Sidoeffekt mot ögonfläcksjuka och gråmögel.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande.
Frupica SC mepanipyrim	NA	0,8–0,9 l/ha	2	5–7	7	2 L	F	Mjöldagg 59–61 Fr.o.m. strax innan blomning till begynnande blomning (10 %). Gråmögel 61–66 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel och mjöldagg på friland. Sidoeffekt mot svartfläcksjuka.	Friland. Förebyggande med viss kurativ verkan. Effekt även vid låg temperatur.
Kumuluf DF svavel	BAS	4,0–6,0 kg/ha	4	7–10	-	3	-	14–59 och >89 Fr.o.m. fyra utvecklade blad t.o.m. strax innan blomning. Även efter skörd.	Mot mjöldagg. Sidoeffekt mot spinn- och jordgubbskvalster.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande. Sämre effekt vid kallt väder. Tillåten i ekologisk odling.

¹ Vid dopping av plantor betraktas överbliven vätska och växtrester som miljöfarligt avfall.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

SVAMPMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Mirador 250 SC azoxystrobin	ADA	0,8–1,0 l/ha	3	7	7	2 L	F	51–77 Fr.o.m. första blomknoppar synliga i bladrossetten t.o.m. 70 % av bären har nått slutstorlek.	Mot gråmögel och mjöldagg.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande. Totalt max 2,0 l/ha/säsong.
Prestop Prestop Mix <i>Gliocladium</i> <i>catenulatum</i>	LIN	6 kg/ha 0,5 kg/ha	- 15	- 1	- -	- -	- -	Under säsongen 60–67 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	Friland. Rovsvamp. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Prestop mix sprids med humlor. Tillåtna i ekologisk odling.
Prolectus fenpyrazamin	NA	1,2 kg/ha	3	7–14	1	2 L	F	61–87 Fr.o.m. begynnande blomning, ca 10% blommor öppna fram till skörd.	Mot gråmögel	Endast i växthus.
Scala pyrimetanil	BAS	2,0 l/ha	2	7–14	3	2 L	F	60–89 Fr.o.m. begynnande blomning fram till skörd.	Mot gråmögel.	I jordgubbsodlingar. Effekt även vid låg temperatur.
Serenade ASO <i>Bacillus subtilis</i> stam QST 713 13,96 g/l	BAY	4,0–8,0 l/ha	6	5–14	-	-	-	60–89 Fr.o.m. begynnande blomning fram till skörd.	Förebyggande mot mjöldagg, i blom mot gråmögel.	Friland, växthus och tunnel. Tillåten i KRAV-odling.
Signum boskalid + pyraklostrobin	BAS	1,8 kg/ha	2	10–14	3	2 L	F	60–81 Fr.o.m. fbegynnande blomning t.o.m. vitt kartstadium.	Mot gråmögel och mjöldagg.	I jordgubbsodlingar. Förebyggande. OBS! Endast bandsprutning.
Switch 62.5 WG cyprodinil + fludioxonil	SYN	1,0 kg/ha	1 friland 2 växthus	- 10 växthus	3 friland 1 växthus	2 L	F	55–89 Fr.o.m första blomknoppar synliga fram till skörd.	Mot gråmögel. Bra effekt mot läderröta, mjöldagg och svartfläcksjuka.	Jordgubbar på friland och i växthus. Effekt även vid låg temperatur. OBS! Endast bandsprutning.
Teldor WG 50 * fenhexamid	BAY	1,5 kg/ha	3	-	7	2 L	F	60–67 Fr.o.m. begynnande blomning t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	Friland. Förebyggande.
Topas 100 EC* penkonazol	SYN	0,25–0,5 l/ha	2	14	-	2 L	B F	Efter skörd.	Mot mjöldagg.	Friland. Systemisk verkan.
TRIANUM-P <i>Trichoderma</i> <i>harzianum</i> stam T-22	LIN	15–30 g/ 1000 plantor	-	-	-	-	-	Från plantering och därefter.	Mot jordburna svampar.	Endast i växthus. Förvaras kylskåpskallt (8–10 °C). Tillåten i ekologisk odling.

* Produkten ska omregistreras under odlingsåret 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Calypso SC 480 tiakloprid	BAY	0,25 l/ha	2	14	3	2 L	F	54–75 Fr.o.m. första blomknoppar synliga t.o.m. 50 % av bären har nått slutstorlek.	Mot jordgubbsvivel och bladlöss. Sidoeffekt mot stinkfly och trips.	Friland. Vid begynnande angrepp. Vid bekämpning av bladlöss tillsätts vätmiddel.
Capsanem <i>Steinernema carpocapse</i>	LIN	0,5 miljon st/m	-	-	-	-	-	Jordtemperatur över 12 °C i två veckor .	Mot örönvivel.	Friland och växthus. Insektsparasitära nematoder. Fuktig jord. Skölj ned med vatten efter behandling. Tillåtet i ekologisk odling
Fastac 50² alfacypermetrin	BAS	0,25 l/ha	2	-	3	2 L	B F	51–75 Fr.o.m. första blomknoppar synliga i bladrossetten t.o.m. 50 % av bären har nått slutstorlek.	Mot jordgubbsvivel och vecklare.	Friland. Pyretroid ² . OBS! Avdriftsreducerande utrustning min. 90 % krävs.
Karate 2,5 WG^{2*} lambda-cyhalotrin	SYN	0,3–0,5 kg/ ha	2	10	14	2 L	B F	33–63 Fr.o.m. kronan nått 30 % av slutdiameter t.o.m. 30 % av blommorna öppna.	Mot vivlar, fjärilslarver, stinkflyn, stritar, bladlöss och trips.	Friland. Pyretroid ² .
Movento spirotetramat	BAY LRF ³	1,0 l/ha	2	14	-	2 L	F	13–56 och 91–97 Fr.o.m. tre utvecklade blad t.o.m. utsträckta blomställningar och efter skörd.	Mot insekter och kvalster.	Friland. Långtidsverkan men effekten ses först efter ca 5–10 dagar.
Nemasys G/NemaTop <i>Heterorhabditis bacteriophora</i> Nemasys L <i>Steinernema kraussei</i>	BAS BIO BNM LIN SF	0,5 miljon st/m ²	-	-	-	-	-	Vid jordtemperatur över 12 °C . Vid jordtemperatur över 5 °C i två veckor.	Mot örönvivel.	NemaTop på friland och i växthus. Nemasys - bred registrering. Insektsparasitära nematoder. Fuktig jord. Skölj ned med vatten efter behandling. Tillåtna i ekologisk odling.

¹ Rovkvalster kan spridas fyra veckor efter Fastac 50 och Karate 2,5 WG.

² Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

³ Utvidgat produktgodkännande innehåller av GRO och LRF.

* Produkten ska omregistreras under odlingsäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

INSEKTSMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Flera preparat innehållande <i>Neoseiulus cucumeris</i> ¹ (f.d. <i>Amblyseius cucumeris</i>) För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	alla preparat: 50–200 st/m ²	-	-	-	-	-	När frostrisken är över och därefter.	Mot kvalster, trips och vita flygare, främst i växthus och tunnel.	Rovkvalster ¹ . OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Pirimor pirimikarb	SYN	0,3 kg/ha	2	10	3	1 L	F	10–81 och 91–97 Fr.o.m. begynnande bladutveckling t.o.m. vitt kartstadium och efter skörd.	Mot bladlöss.	Endast i växthus.
Raptol^{2*} rapsolja + pyretriner	NA	3,0–4,0 l/ha Max 1.0%	8	3–7	-	2 L	B F	Under säsongen.	Mot insekter.	Bred registrering (trädgårdsväxter). OBS! Risk för skador på växtdelar. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, behandla inte i solsken. Tillåten i ekologisk odling.
Turex 50 WP <i>Bacillus thuringiensis</i> <i>kurstaki</i> / <i>B. aizawai</i>	NA	1,0 kg/ha	3	7	-	-	-	13–93 Fr.o.m att tre blad har vecklat ut sig och resten av säsongen.	Mot unga och aktiva fjärilslarver.	Friland och växthus. Bakteriepreparat. Behandla helst kvällstid eller vid mulet väder vid temperaturer >12 °C. Tillåten i ekologisk odling.
Preparat innehållande <i>Typhlodromips swirskii</i> Flera preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	alla preparat: 50–200 st/m ²	-	-	-	-	-	När frostrisken är över.	Mot trips i växthus.	Rovkvalster ¹ . OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se

1 Rovkvalster kan spridas fyra veckor efter Fastac 50 och Karate 2,5 WG.

2 Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

KVALSTERMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	-	-	Under odlingssäsongen (när frostrisken är över).	Mot spinnkvalster, främst i växthus.	Friland och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Danitron 5 SC fenpyroximat	NA	1,0–2,0 l/ha	1	-	7	2 L	F	11–81 eller >89 Fr.om. första bladet har vecklat ut sig t.o.m. vitt kartstadium eller efter skörd.	Mot spinnkvalster. Bra effekt mot jordgubbskvalster om vätnedel tillsätts.	Endast i växthus. Pollinatörer för återintroduceras efter 3 dagar. Verka för god täckning.
Floramite 240 SC bifenazat	NA	0,6 l/ha	2	-	3	2 L	F	<85 Innan första bären har sorttypisk färg.	Mot spinnkvalster. Tillsätt vätnedel.	I jordgubbsodlingar. Verka för god täckning.
Movento spirotramat	BAY LRF ²	1,0 l/ha	2	14	-	2 L	F	13–56 och 91–97 Fr.om. tre utvecklade blad t.o.m. utsträckta blomställningar och efter skörd.	Mot kvalster och insekter.	Friland. Långtidsverkan men effekten ses först efter ca 5–10 dagar.
Flera preparat innehållande <i>Neoseiulus cucumeris</i> För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	50–200 st/m ² 0,5–2 milj st/ha	-	-	-	-	-	När frostrisken är över och därefter.	Mot kvalster. Effekt mot jordgubbskvalster.	Rovkvalster! Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Nissorun hexytiazox	NA GRO ²	0,5–0,75 kg/ha	1	-	7	1 L	F	Före ¹ eller efter skörd.	Mot spinnkvalster. Kan kombineras med rovkvalster.	Utfasning! Försäljning t.o.m. 2017-03-31, användning t.o.m. 2018-03-31. Tillsätt vätnedel.
Flera preparat innehållande <i>Phytoseiulus persimilis</i> . För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	20 000 st/ha	-	-	-	-	-	När frostrisken är över och därefter.	Mot spinnkvalster.	Rovkvalster!. Upprepad behandling. Kräver varmt väder för effekt. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se

¹ Rovkvalster kan spridas fyra veckor efter Fastac 50 och Karate WG.

² Utvidgat produktgodkännande innehas av GRO för Nissorun och för Movento LRF.

Jordgubbar 2017

KVALSTERMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Spical <i>Neoseiulus californicus</i>	LIN	250 000 – 2 milj st/ha	-	-	-	-	-	Under odlingssäsongen (när frostrisken är över).	Mot kvalster i växthus och på friland.	Rovkvalster ¹ . Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Flera preparat innehållande <i>Typhlodromips swirskii</i> För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	50–200 st/m ²	-	-	-	-	-	När frostrisken är över och därefter.	Mot kvalster, framförallt i växthus och tunnel.	Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användnings- områden, se www.kemi.se
Vertimec* abamectin	SYN	1,2 l/ha	3	7	3	2 L	B F	12–89 Fr.o.m. andra bladet vecklat ut sig fram till skörd.	Mot jordgubbs- och spinnkvalster. Sidoeffekt mot trips. Kan kombineras med rovkvalster.	Endast i växthus. OBS! Får bara användas från mars till oktober. Vid begynnande angrepp.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

KVALSTERMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Verksamt mot			
	Vinterägg	Sommarägg	Larver	Fullbildade
Danitron 5 SC (endast växthus) fenpyroximat	-	-	X	X
Floramite 240 SC bifenazat	X	X	X	X
Movento spirotetramat	-	-	x	x
Nissorun hexytiazox	X	X	X	blir sterila
Vertimec (endast växthus)* abamectin	-	-	X	X
Rovkvalster <i>Amblyseius andersoni, Neoseiulus californicus, Neoseiulus cucumeris, Phytoseiulus persimilis</i> och <i>Typhlodromips swirskii</i>	X	X	X	X

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	1	35	2 L	F	Före blom eller efter skörd.	Mot gräsogräs	Friland. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs, flyghavre.
Betasana SC fenmedifam	UPL	1,0 l/ha	3	-	2 L	F	≤60 och >90 Före blom eller efter skörd.	Mot örtogräs.	Friland och tunnel: 6–8 dagars behandlingsintervall. Bandspruta. Nyplanterade och etablerade odlingar: I nyplanterade odlingar får inte skörden gå till konsumtion. En fast skyddszon om minst 10 m mot vatten ska hållas. Skyddszonen ska vara permanent bevuxen och vara anlagd minst 1 år före behandlingen
Boxer prosulfocarb	SYN GRO ²	2,5 l/ha	2	-	2 L	F	Efter skörd och i nyplantering året innan skörd.	Jordherbicid ³ . Mot fröogräs.	I jordgubbsodlingar.
Diqua* dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	1/år och preparat	-	1 L	B F	Efter skörd.	Bladherbicid mot ogräs och utlöpare.	Friland. Avskärmad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt. Se till att moderplantorna inte träffas av sprutvätskan. Bäst på kvällen – långsam upptorkning. Tillsätt vätmedel.
Quad-Glob 200 SL* dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha					<59 Till strax innan begynnande blomning.	Mot ogräs.	
Reglone* dikvat dibromidsalt	SYN	ogräs före ballongstadiet 2,5/ha efter skörd 4,0 l/ha					<59 eller >91 Till strax innan begynnande blomning eller efter påbörjad invintring (färdig skottillväxt men fortfarande gröna blad).	Mot ogräs och utlöpare. Utlöpare endast efter påbörjad invintring.	
Finalsan Ogräs Effekt Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett.	-	-	2 L	F	-	Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Boxer innehas av GRO.

³ Alla jordherbicider kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingsäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

OGRÄSMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Focus Ultra* cykloxidim	BAS	2,0–3,0 l/ha	2	40	2 L	F	Innan blomning och efter skörd.	Bladherbicid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt på vitgröe.	Friland. Systemiskt medel. OBS! Är starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Gallery* isoxaben	DOW	0,5–1,0 l/ha	1–2	120	2 L	F	Vår/höst före ogräsets uppkomst.	Jordherbicid ³ . Mot fröogräs.	Friland. Max 1,0 liter/ha/år.
Glyfosatpreparat*	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicider. Mot flerårigt ogräs, speciellt kvickrot.	Systemiska medel.
Goltix WG metamitron Reg. nr. 3297	ADA NA	2,0–4,0 kg/ha Nyplanterade 0,5–1,0 l/ha	2	-	2 L	F	Vår/höst innan uppkomst. Nyplanterade fält ca. 14 dagar efter plantering.	Jord ³ - och bladherbicid. Mot fröogräs. Ingen effekt mot tistel och kvickrot.	I jordgubbsodlingar. Utfasning! Försälning t.o.m. 2017-03-31. Användning t.o.m. 2018-03-31. Totalt max 6 kg/ha/säsong.
Goltix WG metamitron Reg. nr. 5261	ADA NA	1,0 kg/ha Nyplanterade: 0,5–1,0 kg/ha	2	-	2 L	F	Innan blom. Nyplanterade fält ca. 14 dagar efter plantering. Etablerade fält även efter skörd.	Jord ³ - och bladherbicid. Mot fröogräs. Ingen effekt på tistel och kvickrot.	I jordgubbsodlingar. Max två behandlingar med 10 dagars behandlingsintervall. Max. 1,75 kg/ha i nyplanterat vid 1 beh/säsong.
Kerb flo 400 propyzamid	DOW GRO ²	0,75 l/ha, se Noteringar	1	-	2 L	F	Höst före tjäle (oktober–november).	Jordherbicid ³ . Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kvickrot.	I jordgubbsodlingar. Bandsprutning på max 50 % av arealen, dos på behandlad yta max 1,5 l/ha. Kan blandas med andra jordherbicider.
Matrigon 72 SG* klopyralid	DOW	0,165 kg/ha	1	-	2 L	F	Efter skörd	Mot örtogräs	Friland. Systemiskt medel. Vissa jordgubbssorter (t.ex. Korona) kan vara känsliga för Matrigon.
Select* kletodim	NA	0,3–0,5 l/ha	2	40	2 L	F	12-59 och >89 Fr.o.m. andra bladet vecklat ut sig t.o.m. strax innan begynnande blomning och/eller efter skörd.	Bladherbicid. Kwickrot, spillsäd och vitgröe. Behandlingsintervall 21 dagar.	Friland. Systemiskt medel. Behandlingsintervall 21 dagar. God effekt även vid låg temp. Blandas med lika delar Renol.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

³ Alla jordherbicider kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingsäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Jordgubbar 2017

SNIGELMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behandlingar/år	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Noteringar
Ferramol Snigel Effekt* järn(III)fosfat	BIO LIN SF	4,0–7,5 kg/ha	4	3	-	Under säsongen.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.
Nemaslug <i>Phasmarhabditis hermaphrodita</i>	BAS BIO LIN SF	30 milj st/100 m ²	-	-	-	Var sjätte vecka enligt ett "trestegsprogram".	Insektsparasitära nematoder. Endast mindre ytor. Tillåtet i ekologisk odling.
Sluwx/Sluwx HP* järn(III)fosfat	NA	friland 4,0–7,0 kg/ha växthus 700 mg/m ²	4	2 L	-	Under säsongen.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Hallon 2017

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Amistar azoxystrobin	SYN GRO ¹	1,0 l/ha	2	7	10	2 L	F	På uppväxande nya årsskott och under blomning.	Mot gråmögel och hallonskottsjuka.	I hallonodlingar.
BINAB Bär* BINAB Vector* <i>Trichoderma atroviride/</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6kg/ha 0,042 kg/ ha	10 6 doserare/ ha	3–14	-	-	-	Under odlingssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot svampsjukdomar. Mot gråmögel.	I bärodlingar. Slampulver baserat på rosvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra bekämpningsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Prestop Mix <i>Gliocladium catenulatum</i>	LIN	0,5 kg/ha	15	1	-	-	-	60–67 Under blomning	Mot gråmögel.	Friland. Rovsvamp. Förvaras fryst. Datummärkt. Sprid med humlor. Tillåten i ekologisk odling.
Signum boskalid + pyraklostrobin	BAS LRF ¹	0,75 kg/ha	2	10–14	3	2 L	F	På uppväxande nya årsskott och under blomning.	Mot gråmögel och hallonskottsjuka.	I hallonodlingar. Vindavdriftsreducerande utrustning min. 25 % krävs. Skyddsavstånd bestäms som om utrustningen inte används.
Switch 65.5 WG cyprodinil + fludioxinil	SYN LRF ¹	0,1 kg/ 1000m ²	3	10	-	-	-	61–89 Fr.o.m. begynnande blomning (ca 10 % av blommor öppna) t.o.m. första bären har sorttypisk färg.	Mot gråmögel.	Endast i växthus.
Teldor WG 50* fenhexamid	BAY	1,5 kg/ha	2	-	7	2 L	F	61–69 Under blomning.	Mot gråmögel.	I hallonodlingar. Förebyggande.
TRIANUM-P <i>Trichoderma harzianum</i> T22	LIN	se etikett	-	-	-	-	-	Fr.o.m. plantering.	Mot jordburna svampar	Endast i växthus.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Amistar innehas av GRO och för Signum och Switch 65.5 W av LRF.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Hallon 2017

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Calypso SC 480 tiakloprid	BAY GRO ¹	0,25 l/ha	2	21	3	2 L	F	Under säsongen vid begynnande angrepp.	Mot skadeinsekter.	Endast friland. Tillsätt vätmedel. Skyddszon till omgivningen 10 meter.
Karate WG² lambda-cyhalotrin	SYN	0,3–0,6 kg/ha	2	14	14	2 L	B F	61-69 Under blomning.	Mot gallmygga, hallonängar, hallongallmygga och bladlöss.	Pyretroid ² .
Preparat innehållande <i>Neoseiulus cucumeris</i> ³ Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	50–200 st/m ² 0,5–2 milj st/ha	-	-	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot trips i växthus.	Rovkvalster ³ . OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användnings- områden, se www.kemi.se
Raptol² rapsolja + pyretriner	NA	10 l/ha	8	3-7	-	2 L	B F	Under säsongen.	Mot bladlöss, larver och steklar.	Bred registrering (trädgårdsväxter). Bäst effekt vid varmt och mulet väder (inte i solsken). Tillåtet i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Calypso SC 480 innehas av GRO.

² Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

³ Rovkvalster sprids minst 4 veckor efter Karate WG.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Hallon 2017

KVALSTERMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Främst i tunnel och växthus. Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtet i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Floramite 240 SC bifenazat	NA LRF ¹	0,45 l/ha	7	2 L	F	<85 Innan första bären har sorttypisk färg.	Mot kvalster.	Friland, tunnel, växthus. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall.
Preparat innehållande <i>Neoseiulus cucumeris</i> Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	50–200 st/m ² 0,5–2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Preparat innehållande <i>Phytoseiulus persimilis</i> Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	20 000 st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Främst i tunnel och växthus. Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Spical <i>Neoseiulus californicus</i>	LIN	250 000– 2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Friland och växthus. Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtet i ekologisk odling.
Preparat innehållande <i>Typhlodromips swirskii</i> Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	50–100/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot hallongallkvalster.	Främst tunnel och växthus. Rovkvalster. OBS! Färskvara. Upprepad behandling. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Vertimec abamectin	SYN LRF ¹	50 ml/1000m ²	7	2 L	B F	<81 Innan begynnande mognad.	Mot spinn- och gallkvalster. Sidoeffekt mot trips. Kan kombineras med rovkvalster.	Endast i växthus. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall. OBS! Pollinerare tas bort före behandling och får återintroduceras efter 3 dagar. Återinträde först efter 24 h.

¹ Utvidgat produktgodkännande innehas av LRF.

Hallon 2017

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Max antal behand- lingar/år	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	35	1	2 L	F	maj-juli	Mot gräsogräs.	Friland. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs och flyghavre.
Diqua* dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	-	1/år och preparat.	1 L	B F	00–56 Innan blommor börjar separeras i blomklasen.	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I hallonodlingar. Avskärmad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt på unga stammar. Bäst på kvällen, ger långsam upptorkning. Tillsatt vätnedel.
Quad-Glob 200 SL* dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha	-		1 L	B F	<59. I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.		
Reglone* dikvat dibromidsalt	SYN	2,0–2,5 l/ha	-		1 L	B F	<59. I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.		
Finalsan Ogräs Effekt Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett.	-	-	2 L	F	Se etikett.	Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.
Focus Ultra cykloxidim	BAS	4,0 l/ha	-	-	2 L	B F	Efter skörd.	Bladherbicid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt mot vitgröe.	I hallonodlingar. OBS! Starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Glyfosatpreparat*	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicid. Mot flerårigt ogräs. Bra effekt mot kwickrot.	Systemiska medel. Akta rotskott i gångar.
Kerb flo 400 propyzamid	DOW GRO ²	Hela ytan 0,75 l/ha Bandspruta 1,5 l/ha	-	1	2 L	F	Höst före tjäle (oktober-november). Tidigast efter 1 säsong.	Jordherbicid. ³ Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kvickrot.	I hallonodlingar. Kan blandas med Gallery.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

³ Alla jordherbicer kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Vinbär 2017

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
BINAB Bär BINAB Vector <i>Trichoderma atroviride</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6 kg/ha 0,042 kg/ ha	10 6 doserare/ha	3-14	- -	- -	- -	Under odlingsäsongen. 55-67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	I bärodlingar. Slampulver baserat på rosvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3-7 dagar till andra bekämpningsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Candit kresoximmetyl	BAS	0,2 kg/ha	2	7-14	14	2 L	F	51-85 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. början av fullmognad.	Mot mjöldagg, filtröst och bladfallsjuka.	Friland.
Kumuluf DF svavel	BAS	6,0 kg/ha	3	10-14	-	3	-	09-83 Fr.o.m. grön spets t.o.m. bärfärgning.	Mot mjöldagg. Sidoeffekt mot vinbärgallkvalster.	I vinbärsodlingar. Höga doser kan ge brännskador på känsliga sorter, t.ex. Hedda och Öjebyn. Tillåtet i ekologisk odling.
Teldor WG 50 fenhexamid	BAY	1,5 kg/ha	2	-	7	2 L	F	61-69 Under blomning.	Mot gråmögel. Viss effekt mot mjöldagg och bladfallsjuka.	I vinbärsodlingar. Förebyggande.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Vinbär 2017

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Calypso SC 480 tiaklopid	BAY LRF ¹	0,25 l/ha	2	21	14	2 L	F	57–59 och 69–72 Fr.o.m. blomknoppar börjar separeras på klasen t.o.m. alla blomknoppar separerade och fr.o.m. avslutad blom t.o.m. 20 % av bär formade.	Mot sugande och bitande insekter i frilandsodlingar.	Friland. Tillsätt vätnedel.
Raptol^{2*} rapsolja + pyretriner	NA	10,0 l/ha	8	3–7	-	2 L	B F	Under odlingssäsongen.	Mot bladlöss.	Bred registrering (trädgårdsväxter). Bäst effekt vid varmt och mulet väder. Inte i solsken. Tillåtet i ekologisk odling.
Turex 50 WP <i>Bacillus thuringiensis</i> <i>kurstaki/aizawai</i>	NA	1,0 kg/ha	3	7	-	-	-	00–79 T.o.m. 90 % av bär formade.	Mot unga och aktiva fjärilslarver.	I vinbärsodlingar. Bakteriepreparat. Helst kvällstid eller vid mulet väder vid temperaturer >12 °C. Tillåtet i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Calypso SC 480 innehas av LRF.

² Pyretroider och pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den tid på dygnet då humlor och bin är aktiva på växtplatsen. Läs alltid etikett och bruksanvisning.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Vinbär 2017

KVALSTERMEDEL

Preparat Organism	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Andersoni-Rovmide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster, främst i växthus och tunnel.	Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Spical <i>Neoseiulus californicus</i> (f.d. <i>Amblyseius californicus</i>)	LIN	250 000 – 2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Friland och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Spidex Spinde-Rovmider <i>Phytoseiulus persimilis</i>	LIN BIO SF	20 000 st/ha	- -	- -	- -	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Främst i växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. Efter avslutad kemisk bekämpning. Kräver varmt väder för effekt. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling.

Vinbär 2017

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	1	35	2 L	F	maj-juli	Mot gräsogräs	Friland. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs, flyghavre
Diqua* dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	1/år och preparat.	-	1 L	B F	00–56 Innan blommor börjar separeras i blomklasen.	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I vinbärsodlingar. Avskärad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt på unga stammar. Bäst på kvällen, ger långsam upptorkning. Tillsätt vätmedel.
Quad-Glob 200 SL* dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha					<59. I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.		
Reglone* dikvat dibromidsalt	SYN	2,0–2,5 l/ha					<59. I hallon till uppsprickande blomknopp, i vinbär till alla blomknoppar separerade.		
Finalsan Ogräs Effekt Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett.	-	-	2 L	F	Se etikett.	Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.
Focus Ultra cykloxidim	BAS	4,0 l/ha	-	-	2 L	B F	Efter skörd.	Bladherbicid mot gräsogräs. Mot kvickrot och spillsäd. Dålig effekt mot vitgröe.	I odlingar av svarta vinbär. OBS! Starkt lösande på kemikalierester i tanken.
Gallery isoxaben	DOW	0,3–0,5 l/ha	1–2	120	2 L	F	Vår/höst före ogräsets uppkomst	Jordherbicid. ³ Mot fröogräs.	Friland. Max 1 l/ha/år.
Glyfosatpreparat*	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicid. Mot flerårigt ogräs. Bra effekt mot kvickrot.	Systemiska medel. Akta rotskott i gångar.
Kerb flo 400 propyzamid	DOW GRO ²	Hela ytan 0,75 l/ha Bandspruta 1,5 l/ha	1	-	2 L	F	Höst före tjäle (oktober-november). Tidigast efter 1 säsong.	Jordherbicid. ³ Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kvickrot.	I vinbärsodlingar. Kan blandas med Gallery.

1 Inga preparat bör användas under blom och skörd.

2 Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

3 Alla jordherbicer kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2017

SVAMPMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Aliette 80 WG fosetylaluminium	BAY FSV ¹	2,5 kg/ha	4	10	35	2L	-	13–79 Fr.o.m. tre utvecklade blad t.o.m. utvecklad klase innan beggynnande mognad.	Mot bladmögel.	Rekommenderad vattenmängd: 200–1000 l/h.
BINAB Bär* BINAB Vector* <i>Trichoderma atroviride</i> <i>T. polysporum</i>	BIN	0,6 kg/ha 0,042 kg/ha	10 6 doserare/ha	3–14	-	-	-	Under odlingsssäsongen. 55–67 Fr.o.m. blomknoppar synliga t.o.m. avtagande blomning.	Mot gråmögel.	I bärodlingar. Slampulver baserat på rovsvamp för besprutning, utvattning och inblandning i substrat. Upprepad behandling. Behandlingsintervall på 3–7 dagar till andra bekämpningsmedel rekommenderas. Förvaras fryst. OBS! Datummärkt. Tillåtna i ekologisk odling.
Candit kresoximmetyl	BAS FSV ¹	krusbär, blåbär och tranbär 0,2 kg/ha vin 0,015%, max 1500 l/ha	2 3	7–14 7–14	14 35	2 L	F	51–85 Fr.o.m. knoppsvällning t.o.m. början av fullmognad. Fr.o.m. blomning och fram till att druvorna har nästan full storlek men inte har börjat mogna.	Mot mjöldagg. Även filtrost och bladfallsjuka. Mot mjöldagg.	Krusbär, blåbär och tranbär på friland (omfattar inte tunnelodling). Vinodling på friland.
Kumuluf DF svavel	BAS LRF ¹	6,0 kg/ha 6,0 kg/ha vin efter blom 2,0 kg/ha	krusbär 3 vin 5 (2 före och 3 efter blom)	10–14 7–10	-	3	-	09–83 Fr.o.m. grön spets t.o.m. bärfärgning. Vin – före och efter blom.	Mot mjöldagg.	I frilandsodlingar av krusbär och vin. Bäst effekt vid 20–25 °C. Risk för bränn- skador i stark sol. Vindavdriftsreducerande utrustning min. 50 % krävs. Tillåtet i ekologisk odling.
Signum boskalid + pyraklostrobin	BAS LRF ¹	0,75 kg/ha	2	björnbär 10–14 blåbär 7–14	björnbär 3 blåbär 14	2 L	F	Björnbär – uppväxande nya årsskott samt i blom. Blåbär – fr.o.m. blomknoppar uppsvalda t.o.m. 20% slutlig bärstorlek.	Mot svampsjukdomar.	I björnbärsodlingar och frilandsodlingar av blåbär. Vindavdriftsreducerande utrustning min. 25 % krävs i björnbär. Skyddsavstånd bestäms som om utrustningen inte används.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Aliette 80 WG och Candit innehålls av FSV och för Kumulus DF och Signum av LRF.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2017

SVAMPMEDEL forts.

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/ fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användnings- område	Noteringar
Switch 62.5 WG cyprodinil + fludioxinil	SYN LRF ¹	100 g/1000 ² m	3	10	7	2 L	F	61–89 Fr.o.m. begynnande blom, ca 10 % av blommorna öppna fram till skörd.	Mot gråmögel	Endast i björnbär i växthus.
Teldor WG 50 fenhexamid	BAY FSV ¹	0,1 %, max 1500 l/ha	1	-	21	2 L	F	Vid begynnande mognad.	Mot gråmögel.	Endast i vinodling på friland.

INSEKTSMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Calypso 480 SC tiakloprid	BAY LRF ¹	0,25 l/ha	2	21	14	2 L	F	57–59 och 69–72 Fr.o.m böjd blomknopp t.o.m. uppsprickande blomknopp och fr.o.m. avslutad blom t.o.m. 20 % av bären formade.	Mot sugande och bitande insekter.	I frilandsodlingar av björnbär, blåbär och krusbär. Tillsätt vätnedel. Hjälpredan ska användas.
Preparat innehållande <i>Neoseiulus cucumeris</i> (f.d. <i>Amblyseius cucumeris</i>). Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta	BIO LIN SF	50–200 st/m ² 0,5–2 milj st/ha	-	-	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot trips i växthus.	Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillättna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se
Raptol^{2*} rapsolja + pyretriner	NA	10 l/ha	-	-	-	2 L	B F	Under odlingsssäsongen.	Mot bladlöss.	Bred registrering (trädgårdsväxter). Bäst effekt vid varmt och mulet väder, inte i solsken. Tillättna i ekologisk odling.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Switch 62.5 WG innehas av FSV och för Calypso 480 SC av LRF.

² Pyretriner är mycket skadliga för nyttoinsekter och får inte användas under den delen av dygnet som pollinerande insekter finns i odlingen.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Övriga bär och vin 2017

KVALSTERMEDEL

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning	Användningsområde	Noteringar
Andersoni-Rovvide <i>Amblyseius andersoni</i>	BIO	20–100 st/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Framförallt i tunnel och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se .
Floramite 240 SC bifenazat	NA LRF ¹	0,45 l/ha	7	2 L	F	< 85 Innan första bären har sorttypisk färg.	Mot kvalster	Endast i björnbär. Max 2 behandlingar/år med minst 7 dagars intervall.
Preparat innehållande <i>Neoseiulus cucumeris</i> . Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	50–200 st/m ² 0,5–2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se .
Preparat innehållande <i>Phytoseiulus persimilis</i> . Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta leverantörer.	BIO LIN SF	20 000 st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot spinnkvalster.	Rovkvalster. Upprepad behandling. Kräver varmt väder för effekt. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se .
Spical <i>Neoseiulus californicus</i>	LIN	250 000– 2 milj st/ha	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Friland och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtet i ekologisk odling.
Preparat innehållande <i>Typhlodromips swirskii</i> Ett flertal preparat. För enskilda preparat kontakta produktleverantörer.	BIO LIN SF	50–200 st/m ²	-	-	-	Efter att risk för frost är över.	Mot kvalster.	Framförallt i tunnel och växthus. Rovkvalster. Upprepad behandling. OBS! Färskvara. Tillåtna i ekologisk odling. Mer information om användningsområden, se www.kemi.se .
Vertimec abamectin	LRF ¹ SYN	50 ml/1000m ²	7	2 L	B F	<81 Innan begynnande mognad.	Mot spinn- och gallkvalster. Sidoeffekt mot trips.	Endast björnbär i växthus. Max 2 behandlingar/ år med minst 7 dagars intervall. Kan kombineras med rovkvalster. Återinträde först efter 24 h.

¹ Utvidgat produktgodkännande för Floramite 240 SC och Vertimec innehas av LRF.

Övriga bär och vin 2017

OGRÄSMEDEL

Preparat Aktiv substans	Firma	Dos	Max antal behand- lingar/år	Karenstid (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Tidpunkt för användning ¹ Siffror avser utvecklingsstadier enl. BBCH-skala	Användningsområde	Noteringar
Agil 100 EC propakizafop	ADA	1,5 l/ha	35	1	2 L	F	maj-juli	Mot gräsogräs	Friland, endast krusbär. Full dos mot kvickrot. 0,6–0,8 l/ha mot spillsäd, ettåriga gräsartade ogräs och flyghavre.
Diqua dikvat dibromidsalt	SHA	2,0 l/ha	1	-	1 L	B F	00–55 Fram till separerade blomknoppar.	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I björnbärsodlingar. Avskärmad behandling på torrt bladverk. Får inte appliceras med utrustning som levererar låg vätskemängd (under 50 l/ha). Brännande effekt. Bäst på kvällen – långsam upptorkning. Tillsatt vätmedel.
Finalsan Ogräs Effekt Finalsan Ogräs Effekt Proffs pelargonsyra	MC	Se etikett.	-	-	2 L	F		Mot ogräs i trädgårdar och på allmänna platser.	Minst 5 °C, torr väderlek 6 timmar efter behandlingen.
Gallery* isoxaben	DOW	0,5–1,0 l/ha	2	120	2 L	F	Vår/höst före uppkomst.	Jordherbicid. ³ Mot fröogräs.	Krusbär på friland. Max 1,0 l/ha/år.
Glyfosatpreparat	Ett flertal preparat. För enskilda preparat se: www.kemi.se							Bladherbicid. Flerårigt ogräs. Bra effekt mot kvickrot.	Systemiska medel. Akta rotskott i gångarna!
Kerb flo 400 propyzamid	DOW GRO ²	0,75 l/ha, se noteringar	-	-	2 L	F	Oktober–november (före tjäle).	Jordherbicid ³ Mot gräsogräs. Dålig effekt mot kwickrot.	I odlingar av björnbär och krusbär. Bandsprutning på max 50 % av arealen, dos på behandlad yta max 1,5 l/ha. Kan blandas med andra jordherbicider.
Quad-Glob 200 SL dikvat dibromidsalt	NA	2,0 l/ha	1	-	1 L	B F	<59 Fram till strax innan blomning (kronblad synliga).	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	I odlingar av björnbär och krusbär. För mer information, se Diqua, Noteringar.
Reglone dikvat dibromidsalt	SYN	2,0–2,5 l/ha	1	-	1 L	B F	<59 Fram till strax innan blomning (kronblad synliga).	Bladherbicid. Mot ett- och fleråriga ogräs i gångar.	Endast björnbär och krusbär. För mer information, se Diqua, Noteringar.

¹ Inga preparat bör användas under blom och skörd.

² Utvidgat produktgodkännande för Kerb flo 400 innehas av GRO.

³ Alla jordherbicider kräver god markfuktighet för bra effekt.

* Produkten ska omregistreras under odlingssäsongen 2017. Håll dig uppdaterad!

Alla bärkulturer 2017

MEDEL MOT SNIGLAR

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behandlingar/år	Klass	Bi/fiskfara	Användningsområde	Noteringar
Ferramol Snigel Effekt* järn(III)fosfat	BIO LIN SF	4,0–7,5 kg/ha	4	3	-	Mot sniglar.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.
Nemaslug <i>Phasmarhabditis hermaphrodita</i>	BAS BIO LIN SF	30 milj st/100 m ²	-	-	-	Mot sniglar.	Insektparasitära nematoder. Endast mindre ytor. Var sjätte vecka enligt ett program i tre steg. Tillåtet i ekologisk odling.
Sluxx/Sluxx HP* järn(III)fosfat	NA	4,0–7,0 kg/ha	4	2 L	-	Mot sniglar.	Sprids som granulat. Tillåtet i ekologisk odling.

MEDEL MOT VILT

Preparat Aktiv substans/ organism	Firma	Dos	Max antal behandlingar/år	Behandlings- intervall (dagar)	Klass	Bi/fiskfara	Användning, verkningssätt	Noteringar
Gyllebo Plantskydd Pulver Gyllebo Plantskydd Flytande blodmjöl	GBG	Max 5 ml/planta Max 20 kg/ha	-	-	3 3	-	För avskräckning av hjort- och hardjur. Varaktighet 2–6 månader.	Kort hållbarhet för öppnad förpackning. Tillåten i ekologisk odling.
TRICO Garden fårtalg	ORG	10–20 l/ha	4	30–45	3	-	För avskräckning av hjortdjur. Repellerande.	Inte på ätliga växtdelar. Tillåten i ekologisk odling.

* Produkten ska omregistreras under 2017. Håll dig uppdaterad!

Allmänkemikalier bär 2017

I nuläget har 12 allmänkemikalier ett icke-tidsbegränsat godkännande av EU-kommissionen. För att bli godkända som allmänkemikalier får ämnena inte ha några farliga egenskaper eller medföra skadliga effekter för användare eller miljö. Allmänkemikalier marknadsförs inte som växtskyddsmedel. Användare ska inte behöva använda särskild skyddsutrustning, men försiktighet kan vara på sin plats vid hantering av till exempel natriumbikarbonat och kalciumhydroxid. De flesta av allmänkemikalierna har inte ingått i försök eller blivit effektivitetsutvärderade, vilket betyder att deras effekt är oklar. Alla allmänkemikalier är inte tillåtna enligt ekoförordningen, vilka som är det framgår i kommentarsfältet. Listan kommer att uppdateras årligen, medan information om nya tillåtna allmänkemikalier kommer att finnas på Jordbruksverkets webbplats.

EU-godkända allmänkemikalier i februari 2017

Produkt	Användnings- område	Rekommenderad behandlingstidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Behandlings- intervall (dygn)	Antal behandlingar /år	Dos	Vatten L/ha	Karens (dagar)	Kommentar
<i>Equisetum arvense</i>	Mot mjöldagg i vin.	BBCH 10–57 Från ett utvecklat blad till strax före blom.	7	2–6	Max 100–300 l lösning förberedd enl. recept under "Kommentarer" per hektar.	100–300 (se dos)	–	Växtextrakt gör du på följande sätt: Blötlägg 200 g torkade åkerfräkenstjälkar (använd vanligt åkerfräken och inte kärrfräken <i>Equisetum palustris</i> L.) i 10 l vatten i 30 minuter och koka sedan i 45 minuter. Justera pH i kokvattnet till 6,5. När dekokten har svalnat, sila den genom ett fint såll och späd med vatten till 100 liter. Lösningen har då en ungefärlig koncentration på 2 g/l (200g i 100 liter). Använd inom 24 h för att undvika mikrobiell tillväxt. Tillåtet i ekologisk odling.
Kitosan-väteklorid	Mot svamp- och bakterieangrepp i frukt och bär på friland och i växthus.	Från ett utvecklat blad till fruktutveckling.	14	4–8	0,1–0,8 kg/ha	200–400	–	Växtstärkande.
Lecitin	Mot mjöldagg i krusbär. Mot mjöldagg i vin.	BBCH 10–85 Från knoppsprickning till första bären har sorttypisk färg. BBCH 11–85 Från första bladparet är helt utvecklat till att druvorna är halvmogna.	5 5	2–4 3–12	1,0–2,0 kg/ha 0,075–0,23 kg/ha	500–1000 100–300	5 30	Tillåtet i ekologisk odling.
Natrium-bikarbonat	Mot mjöldagg i bär på friland och i växthus. Mot mjöldagg i vin.	BBCH 12–89 Från två utvecklade blad till skörd. BBCH 12–89 Från ett utvecklat blad till skörd.	10 10	1–8 1–8	2,0–5,0 kg/ha 2,5–5,0 kg/ha	300–600 200–600	1 1	Provspruta på ett mindre antal plantor före användning. Volym och dos kan variera beroende på bladverkets storlek. Högre koncentration än 1,0–2,0 % kan vara fytotoxisk.
Bark av <i>Salix</i> spp. (vide/pil)	Mot bladmögel och mjöldagg i vin.	BBCH 10-57 Från ett utvecklat blad till strax före blom.	7	2–6	Max 500–1000 l Växtextrakt förberedd enl. recept under "Kommentarer" per hektar.	500–1000	–	Växtextrakt förbereds på följande sätt: 200 g salixbark får sjuda i 80°C under lock i ett rostfritt kärl i 30 l vatten i 2 timmar. När dekokten har svalnat, sila genom ett rostfritt filter och späd med vatten till en 3 ggr större mängd. Koncentrationen i lösningen som ska sprutas på grödan är då ungefärligen 2,22 g/l. Justera pH till 6,2. Ska användas inom 24 h efter beredning. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, ej över 25 °C. Tillåtet i ekologisk odling.
Vinäger	Bärbuskar.	–	–	–	–	–	–	För desinficering av redskap före beskärning. Tillåtet i ekologisk odling.

Resistens mot växtskyddsmedel i bär

Vissa skadegörare kan ibland visa tecken på ökad motståndskraft, resistens, mot enskilda växtskyddsmedel. Det kan märkas som en gradvis minskad effekt av medel som tidigare har varit effektiva. Medlets effekt avtar med varje ny generation skadegörare som bekämpas med samma medel.

Alla växtskyddsmedel är inte lika påverkbara (beroende på verkningsätt) och alla skadegörare är inte lika benägna att utveckla resistens. Skadegörare med snabb förökningstakt är i regel svårare att hantera. Det beror på att de producerar ett stort antal nya individer, vilket medför risk att några har anpassat sig och blivit mindre känsliga för växtskyddsmedel. Skorv och mjöldagg är exempel på ombytliga/anpassningsbara sjukdomar och löss är exempel på sådana skadedjur.

Växtskyddsmedlen delas in i grupper efter verkningsätt. Preparat inom samma grupp kan ge upphov till korsresistens. Det innebär att minskad känslighet mot ett preparat även medför minskad känslighet mot andra preparat med samma verkningsätt.

Risken för resistens kan förhindras eller åtminstone minskas genom behovsanpassad användning av kemiska medel. Det är viktigt att i största möjliga mån undvika upprepade behandlingar med samma medel eller med medel i samma resistensgrupp.

Åtgärder som förebygger risken för resistens mot växtskyddsmedel

- Minska smittotrycket genom att använda friskt plantmaterial, tillämpa god odlingshygien och lämpliga odlingsåtgärder.
- Undvik upprepade behandlingar med preparat som tillhör samma resistensgrupp (som har samma verkningsätt).
- Blanda eller växla mellan preparat med olika verkningsätt.
- Använd lämpliga prognosmetoder och bekämpningströsklar och utför bekämpningen.

Kemiska svampmedel

Uppdelningen av svampmedel (fungicider) efter verkningsätt är framtagen av FRAC (Fungicide Resistance Action Committee).
Se även www.frac.info

Preparat Aktiv substans	Resistensgrupp enligt FRAC	Risk för resistens	Användningsområde
Aliette 80 Wg fosetylaluminium	etylfosfonater F33	låg	jordgubbar
Amistar azoxystrobin	strobiluriner F11	hög	jordgubbar och hallon
Candit kresoximmetyl	strobiluriner F11	hög	jordgubbar, vinbär, krusbär och vin
Frupica °SC mepanipyrim	anilinopyrimidiner F9	låg	jordgubbar
Kumulus DF svavel	oorganiska ämnen M 2	låg	jordgubbar, vinbär och krusbär
Mirador azoxystrobin	strobiluriner F11	hög	jordgubbar
Prolectus fenpyrazamin	hydroxylanilider F17	låg – medel	jordgubbar (endast växthus)
Scala pyrimetanil	anilinopyrimidiner F9	medel – hög	jordgubbar
Signum boskalid + pyraklostrobin	karboxamider F7 + strobiluriner F11	hög	jordgubbar, hallon, björnbär och blåbär
Switch 62,5 WG cyprodinil + fludioxonil	anilinopyrimidiner F9 + fenylpyrroler F12	medel	jordgubbar, hallon (endast växthus) björnbär (endast växthus)
Teldor WG 50 fenhexamid	hydroxylanilider F17	låg – medel	jordgubbar, hallon, vinbär och vin
Topas 100 EC penkonazol	triazoler (DMI) F3	medel	jordgubbar

Kemiska insektsmedel

Kemiska insektsmedel och kvalstermedel är uppdelade i grupper efter verkningsätt enligt IRAC (Insecticide Resistance Action Committee).
Se även www.irac-online.org

Preparat Aktiv substans	Resistensgrupp enligt IRAC	Användningsområde
Calypso 480 SC tiaklopid	neonikotinoider 4A	jordgubbar, hallon, björnbär, vinbär, blåbär, krusbär
Fastac 50 alfacypermetrin	pyretroider/pyretriner 3A	jordgubbar
Karate 2,5 WG lambda-cyhalotrin	pyretroider/pyretriner 3A	jordgubbar och hallon
Movento SC 100 spirotramat	hämmare av acetyl-CoA-karboxylas 23	jordgubbar
Raptol rapsojja + pyretriner	pyretroider/pyretriner 3A	jordgubbar, hallon, björnbär, vinbär, blåbär, krusbär
Pirimor pirimikarb	karbamater 1A	jordgubbar (endast växthus)

Kemiska kvalstermedel

Preparat Aktiv substans	Resistensgrupp enligt IRAC	Användningsområde
Danitron 5 SC fenpyroximat	pyrazoler 21	jordgubbar
Floramite 240 SC bifenazat	hydrazinkarboxylater 25	jordgubbar
Nissorun hexytiadox	karboxamider 10A	jordgubbar
Vertimec abamectin	kloridkanalaktiverare 6	jordgubbar (endast växthus) hallon (endast växthus) björnbär (endast växthus)

Skadegörare i bärodling

JORDGUBBAR

Svenskt namn

Bladbränna

Fusarium

Gråmögel

Kronröta

Läderröta

Mjöldagg

Rhizoctonia

Rödröta

Svartfläcksjuka

Vissnesjuka

Ögonfläcksjuka

SVAMPJUKDOMAR

Bladlöss

Jordgubbsbladstekel

Jordgubbsvivel

Jordgubbskvalster

Jordgubbsstinkfly

Jordgubbsvecklare

Linskottvecklare

Ludet ängsstinkfly

Spinnkvalster

Trips

Öronvivar

INSEKTER

Latinskt namn

Marssonina fragariae

(*Diplocarpon earliana*)

Fusarium oxysporum

Botrytis cinerea

Phytophthora cactorum

Phytophthora cactorum

Podosphaera aphanis

Rhizoctonia fragariae/

solani

Phytophthora fragariae

Colletotrichum acutatum

Verticillium dahliae

Ramularia grevilleana

(*Mycosphaerella fragariae*)

Aphis spp.

Monophadnoides

geniculatus

Anthonomus rubi

Phytonemus pallidus

fragariae

Plagiognathus arbustorum

Acleris comariana

Cnephasia interjectana

Lygus rugulipennis

Tetranychus urticae

Thrips spp.

Frankliniella intonsa

Otiorrhynchus sulcatus

(vanligast), *O. ovatus*

och *O. nodosus*

VINBÄR

Svenskt namn

Bladfallsjuka

Bladfläcksjuka

Filtrost

Gråmögel

Mjöldagg

Starröst

Vinbärsrost

SVAMPJUKDOMAR

Krusbärsmott

Krusbärsstekel

Mjölktistelbladlus

Spinnkvalster

Trädgårdstinkfly

Vinbärsbarkgallmygga

Vinbärsbladgallmygga

Vinbärsbladlus

Vinbärsgallkvalster

Vinbärsknoppmal

Vinbärsskottmal

Vinbärsstekel

Äpplestinkfly

INSEKTER

Latinskt namn

Gloeosporidiella ribis

(*Drepanopeziza ribis*)

Septoria ribis

(*Mycosphaerella ribis*)

Cronartium ribicola

Botrytis cinerea

Sphaerotheca mors-uvae

Puccinia caricina

Puccinia ribis

Zophodia grossulariella

Nematus ribesii

Hyperomyzus lactucae

Tetranychus urticae

Lygocoris pabulinus

Resseliella ribis

Dasyneura tetensi

Cryptomyzus ribis

Cecidophyopsis ribis

Euhyponomeutoides

albithoracellus

Lampronia capitella

Pachynematus pumilio

Plesiocoris rugicollis

HALLON

Svenskt namn

Gråmögel

Fläckskorv

Hallonrotröta

Hallonskottsjuka

Hallonrost

SVAMPJUKDOMAR

Hallongallkvalster

Hallonbarkgallmygga

Hallonbladlus, mindre resp. större

Hallonblomvivel

Hallonfluga

Hallongallmygga

Hallonglasvinge

Hallonänger

Spinnkvalster

Öronvivel

INSEKTER

Latinskt namn

Botrytis cinerea

Elsinoë veneta

(*Sphaceloma necator*)

Phytophthora fragariae

var. *rubi*

Didymella appianata eller/

och *Leptosphaeria*

coniothyrium

Phragmidium rubi-idaei

Phyllocoptes gracilis

Resseliella theobaldi

Aphis idaei och

Amphorophora idaei

Anthonomus rubi

Pegomya rubivora

Lasioptera rubi

Pennisetia hylaeiformis

Byturus tomentosus

Tetranychus urticae

Otiorrhynchus singularis

Registreringsinnehavare eller ombud samt verkningsätt för de olika växtskyddsmedlen 2017

	Keml reg.nr	Firma	Verkningsätt på skadegörare/ i växter
SVAMPMEDEL			
Aliette 80 WG	4048	Bayer	Förebyggande/systemiskt
Amistar	4219	Syngenta Crop Protection	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
BINAB Bär/Vector	4420	BINAB Bio-Innovation	Antagonistiskt
Candit	4211	BASF	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
Frupica SC	4781	Nordisk Alkali	Förebyggande, viss kurativ verkan
Kumulus DF	3022	BASF	Förebyggande/kontaktverkande
Mirador 250 SC	5021	Adama	Förebyggande/systemiskt
Prolectus	5185	Nordisk Alkali	translaminärt
Prestop, Prestop mix	4934, 4846	Lindesro	Antagonistiskt
Scala	4265	BASF	Kurativ verkan/lokalsystemiskt (transamnärt)
Serenade ASO	5251	Bayer	Förebyggande/kontaktverkande
Signum	4884	BASF	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
Switch 62.5 WG	4587	Syngenta Nordics AS	Förebyggande/systemiskt
Teldor WG 50	4339	Bayer CropScience	Förebyggande/lokalsystemiskt (translaminärt)
Topas 100 EC	3740	Syngenta Nordics AS	Förebyggande och kurativ verkan/systemiskt
Trianum-P	5041	Lindesro	Antagonistiskt
INSEKTSMEDEL			
Amblyline CRS	4987	Svenska Foder	Rovkvalster
Amblyseius cucumeris	4988	Svenska Foder	Rovkvalster
Amblyseius-System	4148	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
Calypso 480 SC	4820	Bayer	Mag- och nervverkande/systemiskt
Capsanem	5126	Lindesro	Insektsparasitära nematoder
Fastac 50	4530	BASF AB	Mag- och kontaktverkande
Karate 2,5 WG	4164	Syngenta Nordics AS	Mag- och kontaktverkande
Movento SC 100	5246	Bayer	Magverkande,/fullt systemiskt
Nemasys G	4892	BASF AB, Lindesro, Svenska Foder	Parasiterande
Nemasys L	4891	BASF, Svenska Foder	Parasiterande
NemaTop	4953	Biobasiq	Parasiterande
Pirimor	5134	Nordisk Alkali	Gas- och kontaktverkande/translaminärt
Raptol	4866	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Swirskii-System	4910	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
Turex 50 WP	4492	Nordisk Alkali	Magverkande
KVALSTERMEDEL			
Andersonii-Rovmide	5128	Biobasiq	Rovkvalster
Amblyseius swirskii Rov.	4817	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
BioProd A. cucumeris	4576	Svenska Foder	Rovkvalster
Danitron 5 SC	4604	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Floramite 240 SC	4832	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Nissorun	3826	Nordisk Alkali	Kontaktverkande
Phytoseiulus persimilis-Phytoline	4986	Svenska Foder	Rovkvalster
Phytoseiulus system	4177	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
Spical	4998	Lindesro	Rovkvalster
Spidex	4171	Lindesro	Rovkvalster
Spinde-Rovmider	4651	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
Swirski-Mite	4784	Lindesro	Rovkvalster
Thripex	4146	Lindesro	Rovkvalster
Trips-Rovmider	4650	Biobasiq, Svenska Foder	Rovkvalster
Vertimec	4693	Syngenta Crop Protection	Mag-/kontaktverkande/translaminärt

Preparat med fet stil får användas i ekologisk odling.

Registreringsinnehavare eller ombud samt verkningsätt för de olika växtskyddsmedlen 2017

	Keml reg.nr	Firma	Verkningsätt
OGRÄSMEDEL			
Agil 100 EC	5232	Adama	Bladherbicid
Betasana SC	4967	UPL	Bladherbicid
Boxer	3887	Utvidgat godkännande GRO	Jordherbicid
Diqua	5006	Sharda Europe	Bladherbicid, kontaktverkande
Finalsan Ogräs Effekt koncentrat Proffs	4867	Miljöcenter	Bladherbicid, kontaktverkande
Focus Ultra	3987	BASF	Bladherbicid, systemiskt
Gallery	4978	DowAgroScience Sverige	Jordherbicid
Goltix WG	3297	Nordisk Alkali	Jord- och bladherbicid
Kerb flo 400	4610	DowAgroScience Sverige	Jordherbicid
Matricon 72 SG	5013	DowAgroScience Sverige	
Quad-Glob 200 SL	5022	Nordisk Alkali	Bladherbicid, kontaktverkande
Reglone	3367	Syngenta Nordics AS	Bladherbicid, kontaktverkande
Select	4376	Nordisk Alkali	Bladherbicid, systemiskt
SNIGELMEDEL och VILTAVSKRÄCKANDE MEDEL			
Ferramol Snigel Effekt	4414	Miljöcenter	Magverkande
Nemaslug	4824	Biobasiq, Lindesro, Svenska Foder	Parasiterande
Sluxx, Sluxx HP	4893	Nordisk Alkali	Magverkande
Gyllebo Plantskydd	4261-63	Gyllebo Gödning	Repellerande
TRICO Garden	4760	Organox	Repellerande

Preparat med fet stil får användas i ekologisk odling.

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

OVR70

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden